

αὐτὸν) ἐνθ' ἄν.: Τὸ μωρὸν ἀκόμαν κ' ἐρκούδειπεν Τραπ. Τὸ μωρὸν ἐρχίνεσεν κί ἀρκουδεύ' (ἤρχισε νὰ τετραποδίζη) Χαλκ. Συνών. ἀλεπουδεύω 1, ἀρκουδιάζω, ἀρκουδίζω 1. Οὐδ. μετοχ. ἀρκ'δεμένο οὐς., ἀρνίον ἢ ἐρίφιον τὸ ὅποιον μετὰ τὸ ἀπογαλάκτισμα ἐπάχυνε καὶ ἐμεγάλωσε ἀρκετὰ Σκυρ.

ἀρκούδης ὁ, Πελοπν. (Μεσσ.) ἀρκούδης Εὐβ. (Στρόπον.) ἀρκουδὶ τοῦ οὐς. ἀρκούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ήσιος. Ἄνθρωπος ὀγκώδης Εὐβ. (Στρόπον.): Μαννούλλα μου, ἕνας θηρίους, ἕνας ἀρκούδης, δὲν τοὺν χουράει ἡ πόρτα! Ἡ καὶ ὡς ἐπών. Κέρκ. Τσακων. 2) Ὄνομα ποιμενικοῦ κυνὸς Πελοπν. (Μεσσ.)

ἀρκουδήσιος ἐπίθ. πολλαχ. ἀρκουδήσιους πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀρκούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ήσιος.

1) Ὁ προερχόμενος ἀπὸ ἄρκτον: Δέρμα ἀρκουδήσιο. Τρίχα ἀρκουδήσια. Συνών. ἀρκουδίτικος. 2) Ὁ ἀνήκων, ὁ ἀρμόζων εἰς ἄρκτον: Ἀρκουδήσιο κεφάλι - μοῦτρο. Ἀρκουδήσια περπατησιά.

ἀρκούδι τό, ἀρκούδι Πόντ. (Κερασ.) ἀρκούδι σύννηθ. ἀρκούδι Εὐβ. (Στρόπον.) ἀρκούδι βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πόντ. (Σάντ. Τραπ.) ἄρκουδι Καππ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἄρκος καὶ τῆς καταλ. -οῦδι.

1) Ὁ σκύμνος τῆς ἄρκτου, ἡ μικρὰ ἄρκτος Κεφαλλ. κ.ά.: Ἐφέρανε μὲ ἀρκούδα μὲ τ' ἀρκούδι τση Κεφαλλ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδάκι 1. β) Ἄρκτος (ἄνευ σημ. ὑποκορισμοῦ) σύννηθ. καὶ Πόντ. (Σάντ. Τραπ.): Σὰν ἀρκούδι ἔγινε ὁ δεῖνα (ἐμεγάλωσε πολὺ) πολλαχ. || Φρ. Ὁ δεῖνα εἶναι ἀρκούδι ἢ σωστό ἀρκούδι (εὐτραφῆς) πολλαχ. Ἀρκούδι σκυλλί (μεγάλο καὶ ἄγριο) Στρόπον. Ἀρκούδι ποντάμι (μέγα) αὐτόθ. || Παροιμ. Νησιτικὸ ἀρκούδι δὲ χορεῦει (ὁ πενόμενος ἢ ὁ νῆστις εἶναι ἄθυμος) σύννηθ. Σ' γειτονιά σ' χορεῖ ἀρκούδι; καρτέρ' του κι' τὴν πόρτα σ' (ἐπὶ νόσου ἐπιδημικῆς) Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) || Ἄσμ.

Δώδεκ' ἀρκούδια σκότωσα καὶ δεκαεννὰ λειοντάργια καὶ τώρα ὁ κακόμοιρος ὁ Χάρως θὰ μὲ πάρῃ

Ρόδ.

Μὲ μάννα, μὲ κακόμαννα, τοὺν γιό της καταρειοῦνταν, πιδί μ', τ' ἀρκούδια νὰ σὶ φάν κι' τὰ κακὰ λειοντάργια

Μακεδ. (Σιάτ.)

Πιάνει-ν-τὰ λάφια ζουντανά, τ' ἀρκούδια ἔλυσονμένα, φέρνει κ' ἕνα λαιφόπουλλον μικρὸ διαβουλιμένον

Μακεδ. (Σίτοβ.) γ) Ὁ πληθ. ἀρκούδια ἐπιρρηματ., τετραποδιστὶ Βιθυν.: Τὸ παιδί ἀρκούδια πορπατεῖ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδευτά. 2) Τὸ ἔντομον γρύλλος Κεφαλλ.: Φρ. Ἐβγήκε τὸ ἀρκούδι (ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ ἔαρος, ἐπειδὴ τὸ ἔντομον τοῦτο ἐμφανίζεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοιξέως). Συνών. ἀρκουδάκι 2. 3) Μεγάλῃ δοκὸς ὑποβαστάζουσα τὸ πάτωμα τοῦ δευτέρου ὀρόφου τοῦ ἀνεμομύλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι τοποθετημένη ἡ μυλόπετρα Λήμν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀρκούδι Ἡπ. Κεφαλλ. Ἀρκούδια Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀρκούδι Εὐβ. (Στρόπον.)

ἀρκουδία ἡ, Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.) ἀρκουδιά Κρήτ. — ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,460.

Τὸ μεσν. οὐς. ἀρκουδία. Πβ. Σχολ. Ὀπ. Ἀλ. 312,20 (ἐκδ. Didot) «ἄρκτοις, ἀρκούδοις, ἀρκουδίαῖς» καὶ Θησ. γάμ. παρὰ Δουκ. «μόνον δερμάτι ἀρκουδίας εἶχεν ἐπινωφόρι».

1) Ἄρκτος Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.) — ΝΠολίτ. ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. Πόσα βατσουνόμπουρα 'ς τῆς ἀρκουδιάς τὸν κόλο; (ματαιοπονεῖ ὁ ζητῶν νὰ ὑπολογίσῃ δι' ὀπόσων βάτων διηλθεν ἡ ἄρκτος. Ἐπὶ αἰσχροκερδοῦς καὶ βδελυροῦ) ΝΠολίτ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκούδα 1. 2) Κοίτη, φωλεὸς τῆς ἄρκτου Κρήτ. Συνών. ἀρκουδοσπηλαιά, ἀρκουδοτόρυπα.

ἀρκουδιά ἡ, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀρκούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά.

Διαγωγή βάνουρος καὶ σκαία. Συνών. γαιδοουριά, γουρουνιά.

ἀρκουδιάζω Θράκ. ἀρκουδάζω Πόντ. (Ἀμισ.) ἀρκ'διάζου Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀρκούδα ἢ ἀρκούδι.

Βαδίζω ἐπὶ τῶν τεσσάρων, ἐπὶ νηπίου ἐνθ' ἄν.: Ὅταν ἀρκουδιάζ' μεγάλο παιδί, μουσαφίρης ἔρχεται (πρόληψις) Θράκ. || Παροιμ. Τί κάμ'ν, κόρακα, τὰ πιδιά σ'; — Πέρ'σι πρπατοῦσαν, φέτους ἀρκ'διάζ'ν (ἐπὶ τοῦ βαίνοντος ἐπὶ τὰ χεῖρῳ) Σισάν. Συνών. ἀλεπουδεύω 1, ἀρκουδεύω, ἀρκουδίζω 1.

ἀρκουδιάρικος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀρκ'διάρ'κους Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀρκουδιάρικος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικος.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἀρκουδιάρικος προκαλούμενος χορὸς τῆς ἄρκτου: Ἀρκ'διάρ'κους χορὸς.

ἀρκουδιάρικος ὁ, σύννηθ. ἀρκουδιάρικος Χίος (Καρδάμ.) ἀρκουδιάρ'ς βόρ. ἰδιώμ. ἀρκουδιάρικος Μακεδ. (Βελβ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀρκούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρικος. Εἰς τὸ ἀρκουδιάρικος ἔγινεν ἀποβολὴ τοῦ ρ κατ' ἄνομ.

Ὁ ἔχων βιοποριστικὸν ἔργον νὰ περιάγῃ ἄρκτον τιθάσῃν πρὸς κοινὴν θέαν καὶ χρηματισμόν, μεταφ. δὲ ἐπὶ βαναύσου καὶ χυδαίου ἢ γυμνητεύοντος ἀλήτου ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. Ἀρκουδιάρικοι 'ς τὴν γειτονιά σου; περιμένε τους καὶ 'ς τὴν πόρτα σου (ἐπὶ κακοῦ πλησιάζοντος) Πελοπν. (Ἀργ.) Συνών. ἀρκουδαῖς 1. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Λυκ. (Λιβύσσ.)

ἀρκουδίζω κοιν. καὶ Καπ. (Σίλατ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σινώπ.) ἀρκουδίζου Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀρκ'δίζου βόρ. ἰδιώμ. ἀρκ'δίζου Θράκ. (Σουφλ.) κ.ά. ἀρκουδίν-νον Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀρκουδίζ-ζω Χίος (Καρδάμ.) ἀρκουδίζω Ρόδ. ἀρκουδῶ Καπ. (Σινάσσ.) Κύπρ. Μεγίστ. κ.ά. ἀρκουδῶ Καπ. (Φερτ.) ἀρκουδοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀρκουδῶ Κύπρ. ἀρκουδῶ Καπ. (Ἀραβάν.) ἄρκουδῶ Σύμ. Μέσ. ἀρκ'δεῖμι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Κοζ.) Προστ. ἀρκούδα Μακεδ. (Γκιουβ.)

Τὸ μεσν. ἀρκουδίζω.

1) Βαδίζω ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν τετραποδιστὶ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἄρκτου, ἐπὶ νηπίου κοιν. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. Σίλατ. Σινάσσ. Φερτ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σινώπ.): Ἀρκουδίζει τὸ μωρὸ-τὸ παιδί κοιν. Τὸ μωρὸν μου ποὺ τοὺς ἔξι μῆνες ἀρκίνησεν ν' ἀρκουᾶ Κύπρ. Ἡρδετ' ἀρκουδῶντα αὐτόθ. Προχωρᾶμε ἀρκουδῶντας μὲ τὰ τέσσερα σὰν τὰ ζὰ ΣΜυριβήλ. Ζωὴ ἐν τάφ. 74. || Φρ. Μὴν ἀρκουδί-ζης καὶ θὰ μᾶς ἔρτ'να μουσαφίρ'δες (θὰ μᾶς ἔλθουν ξένοι. Ὑπάρχει πρόληψις ὅτι, ὅταν ἀρκουδίση τὸ μεγάλο παιδί δυνάμενον ἤδη νὰ βαδίζῃ ὀρθῶς, θὰ ἔλθῃ ξένος πρὸς φιλοξενίαν) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) || Παροιμ. Ἐπέρ'σι περπατοῦσαμε κ' ἐφέτος ἀρκουδοῦμε (ἐπὶ μεταβολῆς τῆς καταστάσεως ἐπὶ τὰ χεῖρῳ) Μεγίστ. Πέρ'σι πρπατοῦσαμε, φέτου ἀρκ'δεῖμασι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἀδριανούπ.

Κοζ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Πρόδρομ. g V 3,269 (ἐκδ. Heselting - Pernot) «νὰ μὴ μ' ἀφίνουν κἄν πεζὸν νὰ βγαίνω ν' ἀρκουδίζω». Συνών. ἀλεπουδεύω 1, ἀρκουδεύω, ἀρκουδιάζω. 2) Περιπατῶ ἐπ' ὀλίγον, διανύω μικρὸν διάστημα Θράκ. (Σηλυβρ.): Πῆγα ν' ἀρκουδίσω ὡς ἐκεῖ.

3) Ἀφαιρῶ βιαίως, ἀρπάζω (ὡς ἡ ἄρκτος δηλ.) Σύμ.: Ῥκουδῆ τὰ ψωμιά καὶ φεύγει. Ῥκουδισεν ὁ χοῖρος ἀπὸ τὴν χέραν τοῦ παιδιοῦ τὸ ψωμί. 4) Ἡ προστ. ἀρκούδα ἐπιρρηματ., κατὰ τρόπον ὅμοιον πρὸς τὸ βάδισμα τῆς ἄρκτου, τετραποδιστὶ Μακεδ. (Γκιουβ.): Ἀρκούδ' ἀρκούδα πάει. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδευτά.

ἀρκούδισμα τό, πολλαχ. ἀρκούδισμαν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) ἀρκούδ'μα Λέσβ. Σάμ. Στερελλ. (Ἀκαρναν.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρκουδίζω.

Τὸ νὰ βαδίξῃ τις ἐπὶ τεσσάρων, τετραποδιστὶ. Συνών. ἀρκούδεμα.

ἀρκουδιστὰ ἐπίρρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κέρκ. Κύθηρ. Κύπρ. Χίος κ.ά. ἀρκουδ'στὰ Θράκ. (Μάδυτ. κ.ά.) Λέσβ. Σάμ. Στερελλ. (Ἀράχ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀρκουδιστὸς ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ ρ. ἀρκουδίζω.

1) Κατὰ τὸν τρόπον τοῦ βαίνοντος ἐπὶ τεσσάρων, τετραποδιστὶ ἐνθ' ἄν.: Ἀρκουδιστὰ ἔρκεται Χίος. Ἐπῆλιν-γεν ἀρκουδιστὰ Κύπρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδευτά. 2) Κεκλιμένως Στερελλ. (Ἀράχ.): Ἐχι τοῦ νοῦ σ', ἀρκουδ'στὰ νὰ πᾶς νὰ μὴ σὲ ἰδοῦν. Συνών. σκυφτά.

ἀρκουδιστὸς ἐπίθ. Θράκ. (Σαμακόβ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρκουδίζω.

Ὁ τετραποδίζων, ὁ βαίνων ἐπὶ τεσσάρων: Ἄσμ. Ἦρθε τὸ Ψυχοσάββατο ποῦ κλαῖν τοὺς πεθαμένους, ἀρκουδιστὴ, γονατιστὴ 'ς τὰ μνήματα πηγαίνει.

ἀρκουδίτικος ἐπίθ. Λεξ. Μπριγκ. ἀρκ'δίτ'κους Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτικος.

Ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς ἄρκτου. Συνών. ἀρκουδήσιος 1.

ἀρκουδίτσα ἡ, Πελοπν. (Κορινθ.) κ.ά.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρκούδα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσα.

Μικρὰ θηλυκὴ ἄρκτος ἐνθ' ἄν.: Τὸ ὠδήγησε λοιπὸν ἡ ἀρκουδίτσα τὸ βασιλόπουλλο σὲ μιὰ μεγάλη σάλα (ἐκ παραμυθ.) Κορινθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδάκι 1.

ἀρκουδοβατρεῖα ἡ, Βιθυν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκουδόβατος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εῖα.

Τόπος πλήρης βάτων καὶ ἀκανθῶν. Συνών. ἀρκουδοβατρεῖα 2.

***ἀρκουδοβατοβλάσταρο** τό, ἀρκουδογλάσταρο Βιθυν.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκουδόβατος καὶ βλαστάρει. Τὸ ἀρκουδογλάσταρο καθ' ἀπλοποίησιν.

Βλαστάρι βάτου.

ἀρκουδοβατόρριζα ἡ, Ζάκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκουδόβατος καὶ ρίζα.

Φυτόν τι εὐώδες ἀνθοῦν κατὰ τὸ φθινόπωρον.

ἀρκουδόβατος ὁ, Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κυνοῦρ. Τριφυλ.) ἀρκ'δόβατους Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀρκουδόβατο τό, Ἀθ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κυνοῦρ.

Λάστ. Μεσσ. Τριφυλ.) ἀρκ'δόβατου Σάμ. ἀρκουδόβατο Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα ἢ ἀρκούδι καὶ βάτος. Τὸ ἀρκουδόβατο κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ οὐσ. βάτος.

Ἀρκόβατος 3, ὁ ἰδ.

ἀρκουδόβλαχος ὁ, ἄγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος.

Ἀνθρωπος ἀγροῖκος, ἄξεστος. Συνών. ἀρκουδοβασίλεις 2, ἀρκουδογλιαννάκις, ἀρκουδογλιάννης 1, ἀρκουδοκουραδόβλαχος 2, ἀρκουδόγαττος.

ἀρκουδοβότανο τό, Λεξ. Γαζ. (λ. ἄρκειον) Περίδ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ βότανο.

Τὰ φυτὰ ἄρκειον τὸ μεῖζον (lappa majus) καὶ ἄρκειον τὸ ἔλασσον (lappa minor) τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae), τὸ ἀρχαῖον ἄρκειον. Συνών. πλατομαντήλα. [**]

ἀρκουδόγαττος ὁ, Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ γάττος.

1) Γαλῇ εὐτραφὴς καὶ δασύτριχος. 2) Μεταφ. ἄνθρωπος ἀγροῖκος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδόβλαχος.

ἀρκουδογλιαννάκις ὁ, Πελοπν. (Ἀργολ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τοῦ κυρίου ὄν. Γλιαννάκις.

Ἀρκουδογλιάννης 1, ὁ ἰδ.

ἀρκουδογλιάννης ὁ, Λεξ. Δημητρ. ἀρκουδογλιαννος Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τοῦ κυρίου ὄν. Γλιαννῆς.

1) Ἀνθρωπος ἀγροῖκος, ἄξεστος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρκουδόβλαχος. 2) Ἀνθρωπος ἀκοινώνητος. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Μύκ.

ἀρκουδόγουννα ἡ, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ γούνα.

Γούνα ἀπὸ δέρμα ἄρκτου. Συνών. ἀρκούδα 1 β, ἀρκουδεῖα 1.

ἀρκουδόγυφτος ὁ, Ζάκ. Κεφαλλ. Λευκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Τριφυλ.) Σῦρ. κ.ά. ἀρκουδόγυφτους Μακεδ. (Βελβ.) κ.ά. ἀρκουδόγυφτους Μακεδ. (Βλάστ.) ἀρκουδόγυφτους Στερελλ. (Μεσολόγγ.) Θηλ. ἀρκουδογύφτισσα ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,217.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρκούδα καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Γύφτος.

Α) Κυριολ. 1) Ἀθίγγανος περιάγων τιθασευμένην ἄρκτον πρὸς χρηματισμόν, ἀρκτοτρόφος Ζάκ. Κεφαλλ. Λευκ. Μακεδ. (Βελβ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Τριφυλ.) Στερελλ. (Μεσολόγγ.) Σῦρ. κ.ά.: Φρ. Ἀρκουδόγυφτοι ἤρθανε; μεγάλη φτώχεια φέρανε (ἢ ἀφίξεις εἰς ἓνα τόπον ἀρκτοτρόφων θεωρεῖται ὡς ἀπαίσιος οἰωνὸς προαγγέλλων πτωχείαν) Τριφυλ. || Ποίημ.

Ξεγύμνωσαν τὰ στήθηα του κ' ἐφάνηκε 'ς τὸν ἥλιο ἀπόκρυφη λαβωματρεῖα, πλευρώνουν τὴν κορμάλα γριεὲς ἀρκουδογύφτισσες καὶ μὲ τὰ δοκανίγια τοῦ δέρονουν τὸ πρόσωπο

ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. 2) Χαλκεὺς Λευκ.

Β) Μεταφ. 1) Ἀνθρωπος ὑψηλὸς καὶ μελαπὸς Μακεδ. (Βλάστ.) 2) Ἀνθρωπος χυδαῖος Ζάκ. Κεφαλλ. κ.ά.

3) Ὁ ζῶν ἐν ἀθλιότητι Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ.ά.

ἀρκουδοκαμωμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀρκουδοκαωμένος Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρκούδα καὶ τοῦ καμωμένος μετοχ. τοῦ ρ. κάνω.

Ὁ ἔχων μορφὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν τῆς ἄρκτου.

